

Het SWB rapport is een **ondeugdelijke** basis voor een besluit

Het Sociaal-Wetenschappelijk Bureau bracht in juli 2005 het rapport Behoeftte aan bedrijventerreinen in West-Friesland uit. Helaas blijken de gebruikte feiten incompleet, waardoor de behoefteberekening onjuist is. Bovendien worden ontwikkelingen rond bevolkingsgroei en woon-werkbalans niet meegewogen in de conclusie. Ook laat dit rapport vele vragen open. Hieronder vindt u in de linker kolom de feiten uit het SWB-rapport en rechts ons commentaar.

Dit SWB-rapport vormt een ondeugdelijke basis voor het verstrekkende besluit om 84 hectare nieuw bedrijventerrein aan te leggen.

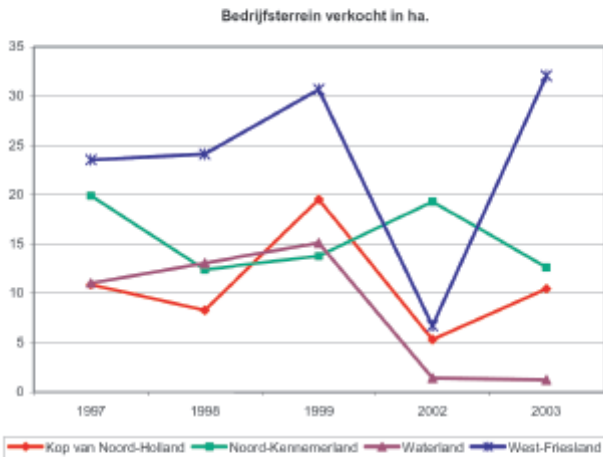
Berkhout is Boos!

Berkhout is Boos!

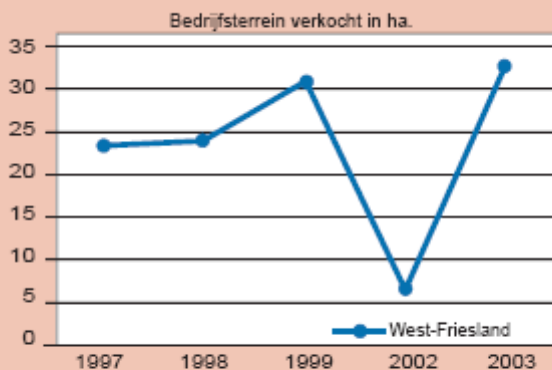
Gemiddelde oppervlakte nieuwe bedrijventerrein niet 23, maar 12,2 ha

In het SWB-rapport ontbreken de uitgiftecijfers van 2000 en 2001 omdat deze niet beschikbaar zijn (p. 12).

Bron: SWB - bedrijfsterrein verkocht in ha. 1997 - 2003 (zonder 2000 en 2001) (p. 12)

Het SWB berekent 23 ha. als het gemiddelde aantal verkochte hectares bedrijventerrein per jaar.

Hierboven is de SWB-grafiek herhaald, maar alleen met de gegevens voor West-Friesland.

Het rapport Kerncijfers 2002, een uitgave van de provincie Noord-Holland, biedt de ontbrekende uitgiftecijfers wel (p.46). In 2000 is in West-Friesland 5,9 ha uitgegeven; in 2001 slechts 1,1 ha. Volgens recente gegevens van de Kamer van Koophandel is in 2004 14,9 ha uitgegeven. De aantallen verkochte hectares en uitgegeven hectares zullen vermoedelijk dicht bij elkaar liggen. De gemiddelde uitgifte over de laatste vijf jaar (2000 - 2004) komt dan op 12,2 ha. Dat is bijna de helft van de 23 ha waarmee het SWB schermt.

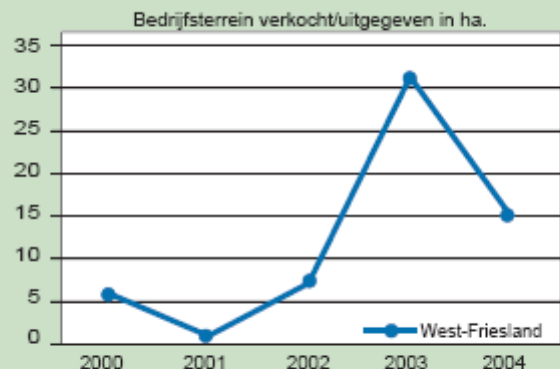
Tabel 4.6 Uitgifte van bedrijfsterreinen in hectare. per IRO-gebied en Noord-Holland

IRO-gebieden	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Noordkop	8,1	16,6	9,1	12,8	11,1	11,7
West-Friesland	13,7	18,7	33,1	19,1	5,9	1,1
Aalkmaar e.o.	23,5	28,1	18,1	8,8	10,1	11,1
Waterland	4,6	13,6	6,8	11,8	6,8	3,6
Zaanstreek	8,2	8,8	0,9	35,7	23,0	4,7
IJmond	8,1	0,0	25,2	13,7	15,3	14,0
Aggl. Haarlem	2,0	7,0	2,5	0,0	0,0	1,2
Hoofddorp	28,1	28,0	31,5	20,6	26,5	15,9
Amsterdam	9,7	34,7	20,0	79,1	24,7	38,5
Gool en Vechtstreek	2,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,0
Noord-Holland	108,8	156,3	148,1	202,4	138,9	86,6

Bron: Afdeling Onderzoek provincie Noord-Holland

Bron: Rapport Kerncijfers 2002 - uitgifte bedrijfsterreinen in ha. 1996 - 2001 (p. 46)

De gemiddelde oppervlakte van nieuw bedrijfsterrein in ha. over de afgelopen vijf jaar (2000 - 2004) is opnieuw berekend met gebruikmaking van bovenstaande cijfers (5,9 - 1,1 - 7 - 32 - 14,9). Het totaal in deze vijf jaar is 60,9 ha. Het gemiddelde per jaar komt dan op 12,2 ha.

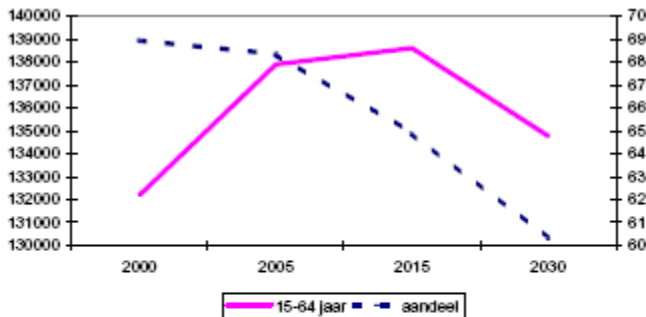
Het gemiddelde uitgiftecijfer van 23 ha waarop de SWB de behoefteberekening baseert is dus pertinent onjuist.

Beroepsbevolking groeit met slechts 100 mensen per jaar

Het SWB-rapport presenteert een grafiek met daarin de ontwikkeling van de omvang van de bevolking en het aandeel van de beroepsbevolking.

Omvang en aandeel potentiële beroepsbevolking WF
2000 - 2030

Bron: SWB - Omvang en aandeel potentiële beroepsbevolking WF 2000 - 2030 (p.23)

Zij schrijft daarover:

- 'Volgens de huidige prognoses zal de bevolking nog enige tijd toenemen, maar het tempo zal bijna halveren met de huidige situatie. Na 2015 zal de omvang van de potentiële beroepsbevolking echter al gaan afnemen.' (p.23)
- 'De gevolgen zullen enerzijds zijn dat het tempo van de groei van de bevolkingsvolgzame werkgelegenheid zal afnemen, maar dat ten gevolge van de vergrijzing bepaalde vormen van werkgelegenheid zich misschien sterk zullen ontwikkelen.' (p.23)

Uit de grafiek blijkt dat de bevolking tussen 2005 en 2015 met 1000 personen zal toenemen. Dat is een bevolkingsgroei van 100 mensen per jaar, waarvan slechts een deel op een bedrijventerrein zal werken. Het aandeel van de beroepsbevolking daalt al vanaf 2005. De vergrijzing zet dus op dit moment al in. In de toekomst zal vooral behoefte zijn aan faciliteiten in de zorgsector: bejaardenhuizen en -verzorgsters. Vanaf 2015 neemt het aantal werkenden sterk af, terwijl de vergrijzing doorzet. Er zal dus steeds minder behoefte zijn aan bedrijventerreinen. De leegstand op de bedrijventerreinen zal daardoor sterk toenemen.

Dit gegeven neemt het SWB wel op in haar rapport, maar zij verwerkt het op geen enkele manier in de conclusie.

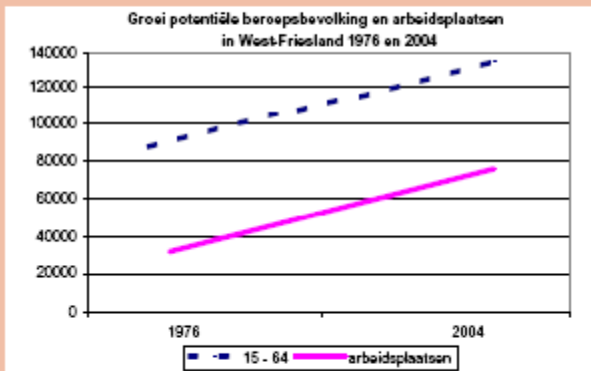
Hoe is de autonome
vraag van 205 ha
opgebouwd?

Aantal forensen afgelopen 30 jaar vrijwel ongewijzigd

Het SWB-rapport bevat een grafiek waarin de groei van de potentiële beroepsbevolking wordt vergeleken met het aantal arbeidsplaatsen in West-Friesland.

Kortom: ondanks alle inspanningen in de afgelopen 30 jaar is het absolute aantal forensen nauwelijks gedaald. Bovendien wil slechts 1 op de 10 forensen eventueel een baan in de regio, maar dan alleen op een bepaald functieniveau. En dat soort banen is nu

Bron: SWB - Groei potentiële beroepsbevolking en arbeidsplaatsen in West-Friesland 1976 en 2004 (p.22)

Het SWB merkt over de woon-werkbalans een aantal zaken op:

- 'Uit de grafiek blijkt dat de afstand tussen de potentiële beroepsbevolking en arbeidsplaatsen gelijk is gebleven. De groei van de werkgelegenheid heeft de groei van de potentiële beroepsbevolking bijgehouden, maar er is geen inhaalslag gemaakt om het aantal forensen te kunnen terugdringen.' (p.23).
- '... het zal moeilijk zijn om de huidige woon-werkbalans in positieve zin te beïnvloeden...' (p.17).
- 'Ondanks ongemakken van files en reistijd kijkt slechts 10% uit naar een andere baan en dan wel in deze regio' (p.17)
- 'Meer evenwicht in de woon-werkbalans betekent vooral het aantrekken van bedrijven in de zakelijke dienstverlening en openbaar bestuur en in de sector vervoer en communicatie. Het gaat echter niet alleen om de aard van de bedrijvigheid, maar vooral om het functieniveau. De kans om hoofdkantoren en research en development te kunnen aantrekken voor de regio Noordwest-Holland wordt als weinig kansrijk ingeschat.' (p.17)

juist moeilijk naar de regio te krijgen. Het is dan ook onaannemelijk dat extra ruimte op bedrijventerreinen de woon-werkbalans zal verbeteren.

Dit gegeven neemt het SWB wel op in haar rapport, maar ze verwerkt het op geen enkele manier in de conclusie.

Ijzeren voorraad

*Ijzeren voorraad is de noodzakelijke voorraad beschikbare grond om een goed bedrijventerreinenbeleid te kunnen voeren. Het is berekend als vijf maal de gemiddelde jaarlijkse vraag voor de periode 2004 - 2030. De factor vijf hangt samen met de gemiddelde termijn voor het realiseren van een ruimtelijk plan.
bron: SWB-rapport p. 11*

Ijzeren voorraad geen 95, maar 61 ha

Het SWB-rapport berekent de ijzeren voorraad als vijf maal de gemiddelde jaarlijkse vraag (p.11). In het rapport wordt gerekend met een gemiddelde vraag van 23 ha en een ijzeren voorraad van 115 ha. Deze wordt naar beneden bijgesteld tot 95 ha.

De herberekende gemiddelde jaarlijkse vraag komt uit op 12,2 ha. Dat zou betekenen dat de ijzeren voorraad 61 ha moet zijn. Dat is 34 ha minder dan het getal waar het SWB in haar berekeningen van uitgaat.

Regionale behoefte bedrijventerreinen geen 84, maar 67 ha

Het SWB-rapport berekent een planningsopgave van 84 ha voor regionale bedrijventerreinen (p. 20).

Hoeveel leegstand is er op bestaande bedrijventerreinen?

Het verschil in de berekende ijzeren voorraad tussen SWB (95 ha) en de herberekende ijzeren voorraad (61 ha) bedraagt 34 ha.

Daarvan wordt 15% afgetrokken voor zuiniger ruimtegebruik: 34 ha minus 5,1 ha, is 28,9 ha.

Daarvan is 60% bestemd voor regionaal gebruik: 17,3 ha.

Dat betekent dat de behoefteberekening van het SWB van 84 ha onder invloed van de herberekende ijzeren voorraad met 17,3 ha naar beneden moet worden aangepast.

Dat brengt de behoefteberekening uiteindelijk op 66,7 ha.

De in het Ontwikkelingsbeeld aangegeven hoeveelheid regionaal bedrijventerrein van 70 ha is dus zelfs aan de hoge kant.

Op 20 km afstand langs A7 bijna 300 ha bedrijventerrein beschikbaar

Het SWB-rapport gaat kort in op alternatieve locaties in omliggende regio's. Zij schrijft:

- 'In de omliggende regio's zijn alternatieve mogelijkheden voor bedrijven die op zoek zijn naar een geschikte locatie voor handen. Zo wordt bijvoorbeeld bij het WFO terrein de start van het nieuwe terrein Agriport A7 merkbaar: een deel van de bedrijven kiest voor deze nieuwe locatie.' (p.20)

Robbenplaat (60 ha) bij Wieringerwerf, Agriport A7 (80 ha) bij afslag Medemblik en Baansteer-Noord (159 ha) bij Purmerend-Noord ontwikkelen in de komende jaren bijna 300 ha nieuw bedrijventerrein. Deze locaties vissen allemaal in dezelfde vijver als het erom gaat bedrijven naar zich toe te trekken. Een blik over de regiogrenzen heen maakt duidelijk dat aan nog eens 70 ha bedrijventerrein bij Jaagweg geen behoefte is. Bovendien zou het terrein een moordende concurrentie te wachten staan.

Sociaal Wetenschappelijk Bureau

- 'Ook voor andere sectoren van bedrijvigheid zijn in de aangrenzende gebieden voldoende andere mogelijkheden, zeker in Noord-Kennemerland waar drie grote regionale terreinen zijn/worden ontwikkeld zoals in het Ontwikkelingsbeeld is aangegeven.' (p.20)

Berkhout is Boos!: bedrijventerreinen langs A7

SWB niet onafhankelijk

Op haar website presenteert het SWB zich als volgt: 'Het SWB maakt deel uit van het Samenwerkingsorgaan Westfriesland (SOW) en is gevestigd te Hoorn (N-H). Het bureau verricht kwalitatief en kwantitatief sociaal-wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van gemeenten, maatschappelijke instellingen en bedrijfsleven in Westfriesland en daarbuiten.'

Wethouder Moeijes van Wester-Koggenland heeft op 26 januari 2005 - vóórdat de opdracht voor het maken van het rapport aan het SWB verstrekt werd - de uitkomst van het onderzoek onthuld. Tijdens de presentatie van het Ontwikkelingsbeeld in Schagen stelde hij dat dit rapport zou aantonen dat er meer behoefte aan bedrijventerrein is dan die 70 hectare van Jaagweg. Dan moest Wognum door de knieën en daarna kon Wester-Koggenland over de brug komen met Jaagweg. Deze onthulling deed wethouder Moeijes op de middag nadat de stuurgroep van dertien gemeenten 's ochtends had besloten dat dit rapport er zou komen. Voor het SWB was dit een moeizame positie: de uitkomst lag al vast voordat het onderzoek gestart was.

Ook om andere redenen was de positie van het SWB ten opzichte van haar opdrachtgever, de stuurgroep van 13 Westfrieze gemeenten, nogal lastig. Het wetenschappelijk onderzoeksbureau SWB was jarenlang onderdeel van het Samenwerkingsorgaan West-Friesland, opgezet door de 13 Westfrieze gemeenten. Het SOW wordt opgeheven, het SWB moet dus verzelfstandigen. In de periode waarin het SWB dit rapport maakte, onderhandelde zij met de 13 gemeenten over de bruidsschat, noodzakelijk om op eigen benen te kunnen staan. Inmiddels is besloten over het verzelfstandigingsproces van het SWB. Een van de afspraken daarbij is dat de 13 gemeenten zich verplichten om in de komende vijf

Sociaal Wetenschappelijk Bureau

Berkhout is Boos!

jaar evenveel opdrachten te verstrekken aan het SWB als zij in de afgelopen jaren hebben gedaan.

Het SWB is dus in vele opzichten sterk afhankelijk van de 13 Westfrieze gemeenten. Die vormen haar directe broodheer en zijn tegelijkertijd opdrachtgever van dit rapport.

Rapport geen basis voor vèrstreckende beslissingen

Het SWB-rapport stelt op p. 10 dat de behoeftebepaling een mengeling is van feiten, ervaringen, doelstellingen, ramingen, schattingen en beleidskeuzen.

De feiten blijken op diverse punten onjuist te zijn. Verschillende malen worden gegevens wel genoemd, maar niet meegewogen in de conclusie. En op ramingen, schattingen, etc. kan en mag je geen vèrstreckende beslissingen nemen met onomkeerbare economische en landschappelijke gevolgen.

Kortom:

- **Behoefteberekening onjuist door ontbrekende cijfers**
- **Gevens afname bevolkingsgroei niet verwerkt**
- **Gegevens woon-werkbalans niet verwerkt**
- **Alternatieven net buiten regio niet verwerkt**

Wie is Berkhout is Boos!?

De belangengroep Berkhout is Boos! is ontstaan in mei 2004 doordat een aantal inwoners van Berkhout het niet eens is met de komst van een grootschalig regionaal bedrijventerrein en met de onverkwikkelijke wijze waarop de besluitvorming planologisch en rond nut en noodzaak plaatsvindt. Wij spreken namens 695 burgers die hun handtekening hebben gezet onder de oproep 'geen grootschalig bedrijventerrein in Wester-Koggenland'. Onze argumenten worden ondersteund door de Milieufederatie en Milieudefensie Noord-Holland. Voor meer informatie kunt u surfen naar www.berkhoutisboos.nl, mailen naar annetwood@quicknet.nl of bellen met Annet Wood op 0229 - 553007. Wij beantwoorden uw vragen graag!

